

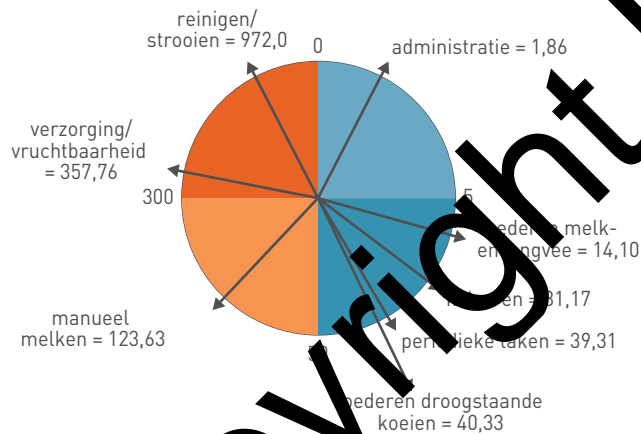
van de dieren is niet zonder gevaar voor de duurzaamheid (8,9%). In 5% van de geanalyseerde situaties schuilt het gevaar in de periodieke taken.

Melken De reden voor de lage duurzaamheid van het (manueel) melken heeft te maken met de vele repetitieve handelingen in de melkput.

.....
Stop met gevaarlijk werk en kijk hoe je dit anders kan aanpakken.
 .....

Deze taak moet eveneens minimaal 2 keer per dag worden uitgevoerd, waardoor de blootstellingsfactor een belangrijke impact heeft op het duurzaamheidsgetal. Daarenboven speelt de ernst van een mogelijk ongeval ook een belangrijke rol. Door de verhoogde positie van het melkvee tegenover de melker riskeer je bij een stamp of uithaal verwondingen in het borstgebied. Aangezien de melker tussen de koeien moet lopen om de dieren te verzamelen in de wachtruimte, bestaat ook hier de kans op ernstige verwondingen door verplettering. Ten slotte mag je ook de ernst van een mogelijke val niet minimaliseren in de dikwijls vochtige of natte melkput of op het (leuningloze) trapje.

Reinigen en instrooien Bij het reinigen en instrooien zijn het 4 van de 5 parameters (blootstelling, waarschijnlijkheid, ernstgraad en werkbelasting) die de duurzaamheidsscore negatief beïnvloeden. Op de meeste bedrijven maakt men de roosters en ligbedden

Figuur 1 Duurzaamheidsbarometer - Bron: Arbeid Adelt

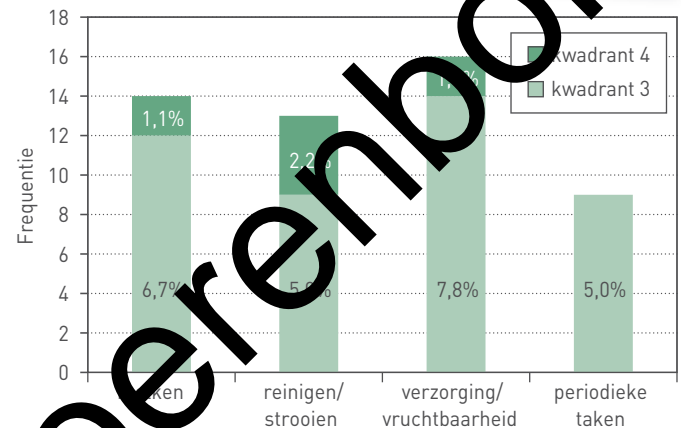
meerdere koeien per dag stropen. Aangezien deze taak ofwel gebeurt terwijl de koeien in de stal aanwezig zijn (verpletteren), wel onder veldsdruk tijdens het melken (valgevaar), is de kans groot dat er zich een ernstig ongeval voordoet. Daarenboven vindt de uitvoering van deze taak belastend, niettegenstaande de tevredenheid bij de uitvoering ervan.

Verzorging en vruchtbaarheid Bij de verzorging van de dieren speelt de blootstelling in mindere mate een rol, aangezien men deze taken minder frequent moet uitvoeren. De waarschijnlijkheid is echter hoog, aangezien er onaangename of pijnlijke taken moeten uitgevoerd worden bij het te behandelen dier (klauwen kappen, insemineren). Ook de ernstgraad ligt hier hoog, doordat er tussen de andere dieren (insemineren) of gebukt (klauwverzorging) gewerkt wordt.

HOE ZIT HET MET JOUW BEDRIJF?

Wil je de huidige duurzaamheidstoestand van je bedrijf kennen om op specifieke punten te kunnen ingrijpen? Wil je uitbreiden en heb je twijfels of de beschikbare arbeid wel voldoende zal zijn om de toegenomen hoeveelheid taken aan te kunnen? Wat kan de aankoop van een of andere

machine opleveren? ILVO PreventAgri kan samen met jou op zoek gaan naar een antwoord op deze en vele andere vragen. Neem contact op met Robin De Sutter, tel. 09 272 26 63, e-mail: robin.desutter@ilvo.vlaanderen.be.

Figuur 2 Gevaarlijke taken op het melkveebedrijf - Bron: Arbeid Adelt

Periodieke taken Hieronder bedoelt men vooral het onderhoud van machines en stallen. De blootstelling is ook hier geen belangrijke factor, aangezien dit meestal periodieke taken zijn, bijvoorbeeld na de oogstperiode of tijdens de rustigere wintermaanden. De waarschijnlijkheid en ernst beïnvloeden de duurzaamheid wel sterk negatief, aangezien men tijdens deze werkzaamheden werkt met andere machines en materiaal dan gewoonlijk. Bovendien werkt men met ladders.

Implementatie van maatregelen

Om de duurzaamheid van de verschillende taken te verhogen, kan men verschillende maatregelen nemen. De omschakeling van een klassieke melkinstallatie naar een melkrobot leidt ertoe dat alle taakanalyses binnen de taak melken terechtkomen in de eerste 2 kwadranten. Dit resultaat is voornamelijk te wijten aan het grotendeels wegvallen van de parameters blootstelling en werkbelasting. De aankoop van een automatische mestschuif zorgt er eveneens voor dat heel wat analyses binnen de taak reinigen en strooien in beide eerste kwadranten terechtkomen. Hier is deze afname van de niet-duurzame situaties voornamelijk te wijten aan een positief effect binnen de waarschijnlijkheid, de ernstgraad en de werkbelasting.

Grote ingrepen zijn niet altijd haalbaar, maar ook kleine en goedkope ingrepen hebben een positief effect op de duurzaamheid van een bedrijf. Deze ingrepen moeten bedrijf per bedrijf bekeken worden. ■

Dit is het laatste artikel in een reeks van 5 over het demoproject 'Arbeidsefficiëntie en economie in de melkveehouderij: Arbeid Adelt, ook op melkveebedrijven'. De projectpartners zijn Inagro, Boerenbond, ILVO, Hooibeekhoeve en PVL.